

**Program seminarium dla polskich nauczycieli w Berlinie:
25.04.2010 – 30.04.2010**

**Shoah jako przedmiot edukacji historyczno-politycznej z
perspektywy niemieckiej i polskiej**

25.04.2010 NIEDZIELA

- Przyjazd do Berlina, zakwaterowanie
17.30 Kolacja
- 19.00 Runda zapoznawcza: uczestnicy i organizatorzy dzielą się osobistymi, lokalnymi i regionalnymi doświadczeniami związanymi z II wojną światową i z Shoah; Oczekiwania co do seminarium, omówienie programu

26.04.2010 PONIEDZIAŁEK

**Życie codzienne Żydów w Polsce przed 1933 r.
Antysemityzm i izolacja Żydów w społeczeństwie w Niemczech i w Polsce**

- 9.00-10.30 Wykład: Żydzi w Niemczech i w Polsce przed dojściem do władzy narodowych socjalistów *dyplomowany politolog Elke Gryglewski, mgr Anna Rosenhain-Osowska*
- 10.30-11.00 Przerwa na kawę i herbatę
- 11.00-13.00 Antysemityzm w Niemczech i w Polsce przed dojściem do władzy narodowych socjalistów i w czasach hitleryzmu. Praca w grupach z tekstami i dokumentami. Prezentacja wyników i dyskusja na forum *Anna Rosenhain-Osowska*
- 13.00-13.45 Obiad, Dom Konferencji w Wannsee

Historia Żydów niemieckich przed II wojną światową

- 15.00-18.00 Muzeum Żydowskie w Berlinie
Zwiedzanie wystawy stałej z przewodnikiem *dr Iwona Uberman*
Indywidualne zwiedzanie wybranych sal ekspozycji
- 19.00 Kolacja

27.04.2010 WTOREK

**Dyktatura narodowych socjalistów
Prześladowanie i Zagłada Żydów europejskich**

- 9.00-10.30 Przejęcie władzy i system rządzenia za panowania narodowych socjalistów, wykład *dr Wolf Kaiser*

10.30-10.45 Przerwa na kawę i herbatę

10.45-12.45 Zwiedzanie wystawy stałej: Konferencja w Wannsee i organizacja Zagłady Żydów europejskich (w dwóch grupach)
Anna Rosenhain-Osowska i dr Wolf Kaiser

12.45-13.30 Obiad

Spółeczeństwo niemieckie i narodowy socjalizm

Udział nauczycieli niemieckich w programie popołudniowym

13.30-15.30 Wieloperspektywiczne podejście do historii Shoah: Zachowania Żydów i nieżydowskich Niemców wobec prześladowania Żydów przez narodowych socjalistów – solidarność w obliczu wroga, współwina, aprobata, obojętność, stawianie oporu. Warsztaty *dr Wolf Kaiser*

15.30-16.00 Przerwa na kawę i herbatę

16.00-17.30 Przesłanie z historii? Cele pedagogiczne przy poruszaniu tematu Zagłady na lekcjach. Dyskusja w grupach roboczych i na forum

18.00 Wspólna kolacja

28.04.2007 ŚRODA

Planowanie, organizacja i przeprowadzenie Zagłady jako temat i zagadnienie lekcyjne

09.00-11.00 „Etapy procesu zagłady” – przedstawienie i wypróbowanie dydaktycznego modelu zajęć. Warsztaty: Praca w grupach, prezentacja na forum
Możliwości wykorzystania przedstawionych podczas warsztatów metod i mediów w polskich szkołach. Dyskusja, moderacja: *Anna Rosenhain-Osowska*

11.00-11.30 Przerwa na kawę i herbatę

11.30-13.00 Prezentacja multimedialna: Podręczniki, środki dydaktyczne (media) i metody w nauczaniu o Holokauście w Polsce oraz możliwości ich wykorzystania na lekcjach *mgr Robert Szuchta, Warszawa*

13.00-13.45 Obiad

Jak nauczać o Shoah w szkole i przedstawić na wystawie?

13.45-15.15 Prezentacja własnych projektów uczestników seminarium i dyskusja

15.15-15.30 Przerwa na kawę i herbatę

16.30-18.00 Zwiedzanie Pomnika Zamordowanych Żydów Europejskich i „Ośrodka informacji

19.00 Kolacja

29.04.2010 CZWARTEK

Polacy i Żydzi podczas okupacji niemieckiej

- 9.00-10.00 Zwiedzanie miejsca dokumentacji „Cisi bohaterowie”
- 11.00-11.15 Przerwa na kawę i herbatę
- 11.15-12.30 Postawy Polaków wobec Żydów – aktywnie pomagający, obojętni, szmalcownicy, współsprawcy. Wykład *dr Dariusz Libionka, Państwowe Muzeum na Majdanku, Lublin*
- 12.30-13.00 Polscy Sprawiedliwi wśród narodów świata. Dyskusja nad możliwościami i granicami wykorzystania ich biografii na lekcjach *Anna Rosenhain-Osowska*
- 13.00-13.45 Obiad

Historia Shoah w czasach powojennych

- 13.45-14.45 Recepcja Shoah w Republice Federalnej Niemiec, w Niemieckiej Republice Demokratycznej i w Polsce po II wojnie światowej. Oś czasu *Elke Gryglewski*
- 14.45-15.15 Przerwa na kawę i herbatę
- 15.15-17.00 Film: „Ventzki – Dzieci sprawców, dzieci ofiar”. Rozmowa z Jensem-Jürgenem Ventzkim i niemieckimi nauczycielami
- 17.00-18.00 Ewaluacja seminarium
- 18.30 Wspólna kolacja

30.04.2010 PIĄTEK

Dzień do indywidualnej dyspozycji. Powrót uczestników do Polski.